Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti (JOSRA). JOSRA 2 - 2009, roč. 2.

IX. mezinárodní konference Bezpečnost a ochrana zdraví při práci 2009

31.07.2009

9th international conference on occupational safety and health at work 2009

Oldřich Kolínský[1]

[1]*Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., kolinsky@vubp-praha.cz*

bezpečnostní management | BOZP | Česká republika | konference | lidský činitel

Abstrakt

Ve dnech 12. – 13.května 2009 se v Ostravě na Fakultě bezpečnostního inženýrství Vysoké školy báňské – Technické univerzity konal již devátý ročník mezinárodní konference Bezpečnost a ochrana zdraví při práci 2009. Letošní ročník byl zaměřen na problematiku bezpečnostního managementu s důrazem na roli lidského činitele. Článek seznamuje s průběhem konference, kterého se zúčastnili i pracovníci Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v.v.i.

Klíčová slova: BOZP, bezpečnostní management, lidský činitel, konference, Česká republika

Abstract

International conference on occupational safety and health took place from May 12-13 in Ostrava at Faculty of Safety Engineering of VŠB-Technical University. This year was focused on safety management, especially on the role of human factor in safety management. The article describes course of conference where workers of Occupational Safety Research Institute took part in.

Keywords: occupational safety and health, OSH, safety management, human factor, conference, Czech Republic

V úvodu konference vystoupili před plénem zástupci pořádajících organizací (VŠB – TU Ostrava, VÚBP, v.v.i., MPSV ČR a TU Košice) a významní hosté. S úvodními proslovy uvítali delegáty doc. Dr. Ing. Dudáček (VŠB – TU Ostrava), JUDr. Dvořák (MPSV ČR), Mgr. Ing Hahn (SÚIP), RNDr. Malý, Ph.D. (VÚBP, v.v.i.), Doc. Ing Oravec (TU Košice) a doc. RNDr. Švec, CSc. (VŠB – TU Ostrava).

V prvním příspěvku seznámil JUDr. Dvořák delegáty konference s aktuálními informacemi a výstupy spojenými s národním akčním plánem BOZP na roky 2009–2010 (NAP). V příspěvku zazněla také informace o tom, že platnost zákona č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců, nabude platnosti s největší pravděpodobností až od 1. 1. 2013. V oblasti vědy a výzkumu Národního akčního programu byla taktéž zmíněna oblast terminologie jako důležitá součást problematiky BOZP.

S další přednáškou předstoupil před plénum generální inspektor Státního úřadu inspekce práce (SÚIP) Ing. Mgr. Hahn. Ve svém příspěvku se zaměřil na jeden z aspektů Strategie Společenství BOZP 2007 – 2012, a to na snížení pracovní úrazovosti o 25% do roku 2012. Ve svém příspěvku konstatoval, že nejvíce ohroženou kategorií zaměstnanců jsou mladí pracovníci (18–24 let), dále pak starší a migrující pracovníci. Z podniků jsou ohroženy zejména malé a střední (MSP), mezi nejohroženější ekonomická odvětví patří stavebnictví, doprava a zemědělství. Dále uvedl, že daný závazek Strategie je nesplnitelný bez bližší spolupráce zainteresovaných sociálních partnerů s SÚIP. Další příspěvek měla připravený MUDr. Šabáková, ředitelka Krajské hygienické stanice Moravskoslezského kraje. V jejím příspěvku zazněly aktuální informace o trendech ve výskytu nemocí z povolání v Moravskoslezském kraji.

Odpolední blok konference zahájila Ana Suárez z University of Oviedo (Španělsko), která představila vzdělávací program pro OSH management, který je kromě University of Oviedo řešen také na The Silesian University of Technology v Gliwicích (Polsko) a Safety Science Group Netherlands (Holandsko). Projekt je zaměřen na postgraduální vzdělávání v oblasti BOZP a také na oblast celoživotního vzdělávání v této oblasti. V následujícím příspěvku představil Michal Olesiak z Regionálního inspektorátu práce v polských Katovicích způsoby komunikace inspektorátu práce s vybranými podniky.

Po přestávce byl první uveden příspěvek Ing. Kociánové z Oblastního inspektorátu práce pro Moravskoslezský a Olomoucký kraj. Ing. Kociánová v příspěvku rozebrala smrtelnou pracovní úrazovost na území uvedených krajů za rok 2008, včetně vybraných konkrétních případů smrtelných pracovních úrazů. Poté vystoupil se svým příspěvkem RNDr. Skřehot z VÚBP, v.v.i. na téma Nové metody a nástroje pro hodnocení spolehlivosti lidského činitele. RNDr. Skřehot představil výstupy z řešeného projektu, který se zabýval problematikou spolehlivostí lidského činitele v jaderných elektrárnách. V souvislosti s tímto projektem představil softwarový nástroj MIPS, který je dostupný všem uživatelům pomocí institucionálních webových stránek VÚBP, v.v.i. V další přednášce představila doc. Tureková z MTF STU Trnava příspěvek na téma dřevní prach v pracovním prostředí. V přednášce se zabývala expozici dřevným prachům v dřevozpracujícím průmyslu. Podotkla, že je nutné se na rizika spojená s dřevným prachem dívat ze dvou hledisek – prvním z nich je požárně technické hledisko, druhým zdravotně-hygienické hledisko. Dále upozornila na to, že je nutné vytvořit v těchto podnicích takové pracovní prostředí, které odpovídá požadavků bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. S obdobnou přednáškou vystoupil Ing. Mička se Zdravotního ústavu Ostrava. Jeho příspěvek nesl název Profesionální expozice dýmům - vybrané noxy, profesní skupiny, strategie měření, hodnocení rizik. Upozornil, že dýmy v pracovním prostředí představují významný rizikový faktor při hodnocení profesionálních rizik. V příspěvku dále uvedl příklady konkrétních profesí, u kterých je nutné se expozicí dýmům seriózně zabývat. Jako další byl uveden příspěvek Ing. Marka z VÚBP, v.v.i., který pojednával o moderních trendech v ergonomii pro práci vsedě. Příspěvek demonstroval poznatky, které VÚBP, v.v.i. uskutečnil v poslední době v oblasti ergonomie práce v sedě. Shrnul základní ergonomické požadavky na pracovní sedadla, rizikové partie lidského těla při sezení na pracovním sedadle a s tím spojené potíže pohybové soustavy při nesprávném používání pracovního sedadla. V rámci příspěvku byla také představena metodika pro testování pracovních sedadel, která byla vyvinuta pracovníky VÚBP, v.v.i. Jako další řečník vystoupil ing. Zondlák ze společnosti Bovis Lend Lease, a.s., který ve svém příspěvku hovořil o eliminaci rizik během projektové a přípravné fáze výstavby. Zdůraznil, že je nutná spolupráce stavařů, projektantů a koordinátorů BOZP na staveništi. Dále upozorňuje, že celá řada projektantů nemyslí při samotném návrhu na aspekty BOZP nejen stavebních prací, ale i při používání samotných staveb, a tím se podílejí na zvyšování rizik.

Druhý den konference odstartoval Ing. Sněhota z Oblastního inspektorátu práce pro Moravskoslezský a Olomoucký kraj. Ve svém příspěvku představil plénu aktuální informace týkající se programu Bezpečný podnik. Dále se zabýval změnami, ke kterým dojde v průběhu letošního roku a upozornil na mimořádně příznivé výsledky v rámci BOZP ve společnostech, které ocenění Bezpečný podnik obdržely v minulých letech. Jako další předstoupil před delegáty zástupce VÚBP, v.v.i. ing. Pleskanka s příspěvkem na téma Mapování informačních zdrojů pro BOZP. Ing. Pleskanka představil delegátům problematiku rozsahu informačních zdrojů týkajících se oblasti BOZP a jejich rozložením v dnešním globalizovaném světě. Uvedl problémy, se kterými se lze v současné době setkat v oblasti získávání relevantních informací. Uvedl zejména, že pro neodborníka je velice složité se systematicky, rychle a přehledně orientovat v získaném množství dat. Uvedl že VÚBP, v.v.i., vyvíjí takový nástroj, který by tento problém řešil formou mapování, klasifikace a popisu vybraných informačních zdrojů a následně je roztřídil a zařadil do uživatelsky koncipovaných tématických okruhů. Poté vystoupil Ing. Pastuzsek ze společnosti ČEZ Distribuce, a.s. s příspěvkem na téma Právní předpisy BOZP a jejich vazba na požadavky bezpečnostního managementu dle OHSAS 18001. V příspěvku se zabýval implementací požadavků právních předpisů k zajištění BOZP v souladu s požadavky normy OHSAS 18001. Dále se v příspěvku zabýval problematikou zavádění systémů řízení BOZP. V následujícím příspěvku vystoupila před delegáty ing. Jelínková ze společnosti ArcelorMittal Ostrava, a.s. s tématem Řízení rizik základního jmění průmyslového podniku. V příspěvku prezentovala problematiku eliminace zranitelnosti průmyslového podniku s ohledem na vznik mimořádných událostí, a tím způsobené přerušení technologického procesu. Dále představila systém řízení hospodářských rizik, která mají podstatný vliv při přijímání opatření v oblasti BOZP. Dalším přednášejícím opět byla doc. Tureková z MTF STU Trnava, která se tentokrát věnovala chemickým faktorům při výrobě gumárenských výrobků. V příspěvku uvedla, že pracovníci v tomto odvětví jsou vystavováni značné míře vlivu škodlivých faktorů, jako jsou

např. nadměrný hluk, vibrace, tepelně-vlhkostní mikroklima a chemické faktory. V příspěvku dále uvedla základní předpoklady, které by měly být brány v úvahu při přijímání opatření na snížení expozice zaměstnanců nebezpečným vlivům.

Po krátké přestávce a kuloárních jednáních vystoupil s příspěvkem na téma Rizika podzemních staveb a úloha báňské záchranné služby ing. Klouda ze Státního úřadu pro jadernou bezpečnost. V úvodu příspěvku uvedl, že se čím dál více budují rozličné podzemní stavby (garáže, obchodní centra, zásobníky pohonných hmot apod.). V souvislosti s tímto faktem upozornil na to, že existují značná rizika spojená s těmito stavbami. Jedná se zejména o rizika spojená s výstavbou, samotnou existencí stavby, provozem stavby či rizika spojená s lidským faktorem. V závěru příspěvku také zmínil roli Českého báňského úřadu při prohlídkách a prověrkách podzemních staveb. Dalším přednášejícím byla mgr. Ulmanová z VÚBP, v.v.i., která prezentovala dosažené výsledky spojené s vývojem znalostního systému BOZP a PZH. V příspěvku uvedla souvislosti, díky kterým se začal znalostní systém vyvíjet. Dále představila strukturu a funkcionalitu systému, který by v budoucnu měl prostřednictvím moderní a otevřené architektury a integračních rozhraní umožnit komplexní popis reality v oblasti BOZP a PZH, a umožnit tak její snadnější pochopení a interpretaci koncovými příjemci znalostí. Následující příspěvek přednesl ing. Pulec ze společnosti TARMAC CZ, a.s. Jeho příspěvek představoval koncepci aktivní spolupráce těžební organizace a jejích subdodavatelů při prosazování principů bezpečnosti práce. V příspěvku uvedl, jaké požadavky klade daná společnost na své subdodavatele a jaké jednání od nich očekává. Tento příspěvek stručnou formou popisoval implementaci zásad BOZP do řízení dodavatelských/odběratelských vztahů v komerční sféře. Jako předposlední přednášející představil svůj příspěvek na téma vliv používání ochranných oděvů na schopnost výkonu mentálních a fyzických úkolů ing. Škréta z VÚBP, v.v.i. Ve svém příspěvku seznámil delegáty s posuzováním osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP) z hlediska vlivu mikroklimatických podmínek na výkonnost uživatele OOPP. Dále uvedl, že nejen na hledisko bezpečnosti a ochrany zdraví je nutné brát zřetel, uvedl např. i ergonomické řešení takovýchto prostředků, které poté mají vliv na fyzický a mentální výkon jedince. Vše demonstroval na příkladu testování ochranných oděvů na dvanácti osobách. Jako poslední předstoupila před delegáty doc. Procházková z Univerzity Jana Amose Komenského, která prezentovala příspěvek na téma systém řízení bezpečnosti organizace. Přednášející se v rámci svého příspěvku pokusila plénu vysvětlit, jaký je rozdíl mezi integrovanou a integrální bezpečností. Integrální bezpečnost označila za správný postup při zavádění bezpečnostních standardů do praxe.

Závěr

Devátý ročník mezinárodní konference Bezpečnost a ochrana zdraví při práci 2009 se nesl v příjemném duchu. Jistě přinesl řečníkům i posluchačům nové poznatky a informace do jejich studia či praxe. Na konferenci vystoupila řada známých, ale i méně známých řečníků se zajímavými příspěvky. Pro další ročník by bylo určitě vhodné řadit jednotlivé příspěvky do tématicky stejných nebo podobných celků. Jistě by tento efekt přinesl další pozitivní pohled na celou konferenci.

Jak již bylo uvedeno výše, VÚBP, v.v.i., byl spolupořadatelem této konference. Účast pracovníků naší organizace byl na konference hojný. Pro informaci lze uvést, že se zástupci VÚBP, v.v.i., na konferenci prezentovali sedmi příspěvky ve sborníku, pěti přednáškami a dvěma posterovými prezentacemi. Jako pozitivní zjištění je třeba uvést, že kromě vystoupení známých tváří se prezentovali živým vystoupením také tváře nové.

Autor článku:
Bc. Oldřich Kolínský